

KESKKONNAAMET

POOLLOODUSLIKUD KOOSLUSED

NETE TIITSAAR

maahoolduse spetsialist

31.10.2014

MIS ON PLK? (1)

- PLK-d ehk **pärandkooslused** on loodusliku elustikuga kooslused, mis on arenenud pikaaegse mõõduka karjatamise ja niitmise tulemusel
- PLK-d on loopealsed ehk alvarid, pärisaruniidud, nõmmeniidud, lamminiidud ehk luhad, soostunud niidud, puisniidud, rannaniidud ja puiskarjamaad

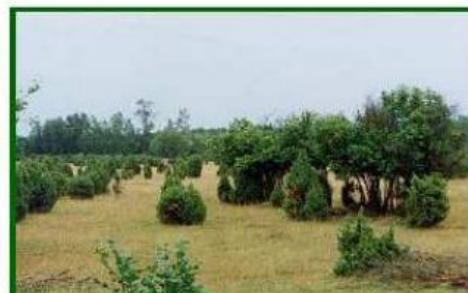
Poollooduslike koosluste tegevuskava aastateks 2014-2020

MIS ON PLK? (2)

Kõrge elurikkus, kuna tootmise intensiivsus on madal ja majandamisviisid on traditsioonilised

MAK 2014-2020

PMK

MIKS ON PLK-d VÄÄRTUSLIKUD? (1)

- Rannaniite, loopealseid ja puisniite Eestis rohkem kui teistes Euroopa riikides
- Maastik ja kultuuripärand
- Maarahva töötraditsioonid
- Säätlik maakasutus
- Esteetiline ja teaduslik väärtus

MAK 2014-2020

MIKS ON PLK-d VÄÄRTUSLIKUD? (2)

- **Loodusliku mitmekesisuse** (suur liigirikkus, rändavad linnuliigid)
- **Põllumajanduslik väärtus** (majandusliku kahju vähenemine nt linnukahjud)

MAK 2014-2020

- **Indikaatorliigid**, nt ranna-ja luhaniitudel kahlajad – niidurüdi, tutkas, rohunepp, tikutaja jm
- Selgrootud, selgroogsed, soontaimed, samblad, samblikud

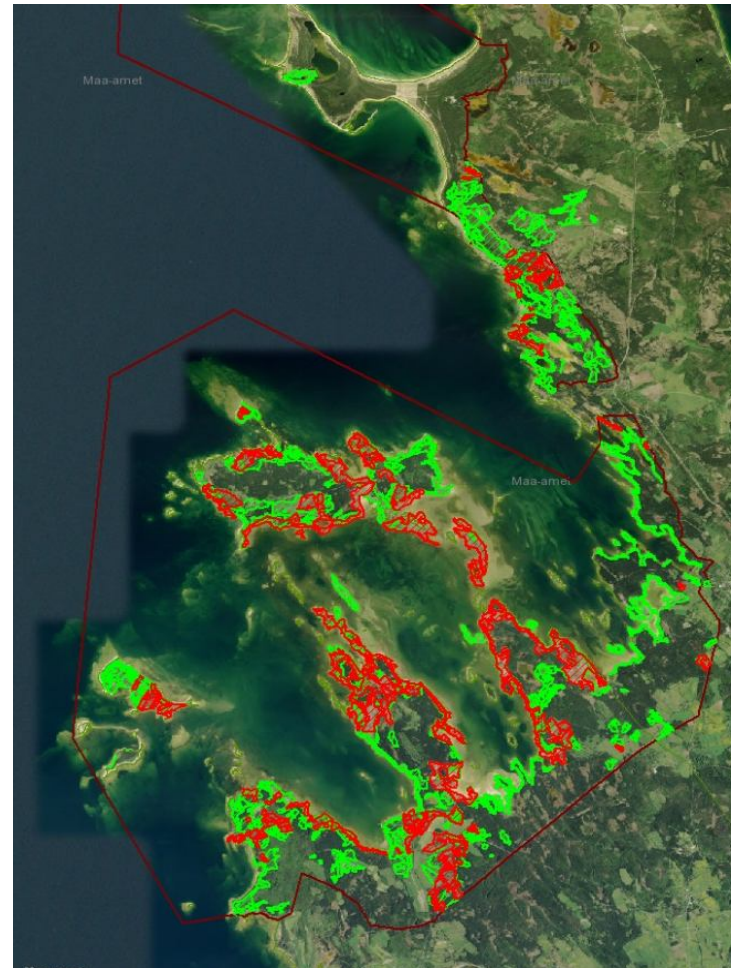
PMK

VILSANDI RP PLK-d

- PLK-de kogupindala ca **2328** ha
- PLK-d hoolduses ca **1000** ha
- PLK-d taastamises ca **10** ha

KAUR/PRIA/KeA

KUI SOOVID PLK-d MAJANDADA...

Siis....:

- Võta ühendust KeA-ga
- Vaatame kus, mis, miks ja kuidas?
- Tutvu erialase kirjandusega
- Kas rendileping olemas?

KINNITATUD
kekkomunimura 13.09.2013
kikkajaga n 897

Seejärel taotle toetust:

- Taastamine (**10. maini**)
- Hooldamine (**1. aprill-20. mai** KeA ja **2. mai-21. mai** PRIA)

POOLLOODUSLIKE
KOOSLUSTE
TEGEVUSKAVA
AASTATEKS 2014–2020

TAASTAMINE

Loodushoiutoetus (**Uus keskkonnaministri määrus koostamisel!**)

- Toetust makstakse maa omanikule või rentnikule vastava määrase alusel poolloodusliku koosluse **taastamiseks**
- Erinevad võsataksid, puurinde liituvuse vähendamine, niitmine/hekseldamine, tara
- Tavaliselt kuni 3 aastaks
- Taotlus – eelisjärjestus – leping

KeA

HOOLDAMINE (1)

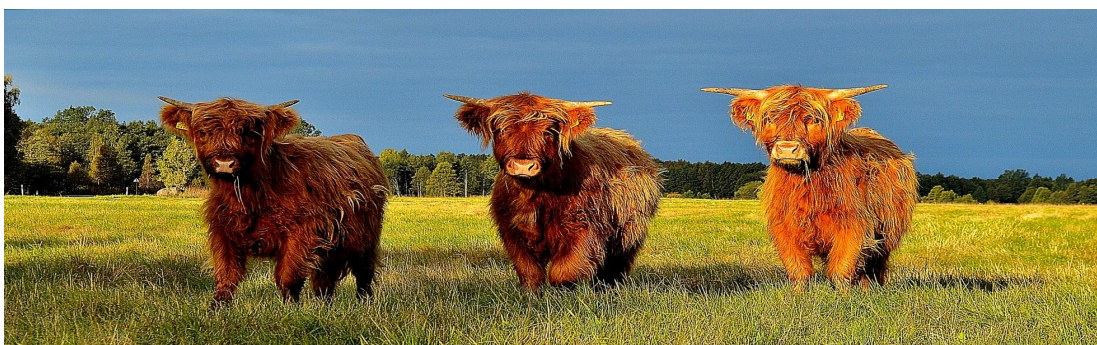
PRIA PLK hooldamise toetus (**Uus põllumajandusministri määrus koostamisel!**)

- MAK eesmärk: toetada maaelu arengut ja parandada poollooduslike koosluste ja nendega seotud liikide seisundit

Kui võtad toetust, siis täida järgmisi nõudeid:

- Toetusõiguslikkuse, toetuse saamise ja baasnõuded

MAK 2014-2020

HOOLDAMINE (2)

MAK spetsiifilised eesmärgid:

- Parandada poollooduslike koosluste **hooldamise kvaliteeti** (põllumajandusloomade abil hooldatavate poollooduslike koosluste osa)
- Parandada poollooduslike kooslustega seotud **liikide seisundit**
- Suurendada hooldatavate alade **pindala**
- Säilitada ja suurendada elurikkust ja maastikulist mitmekesisust

MAK 2014-2020

HOOLDAMINE (3)

- KeA kinnitab **taotluse** ja väljastab poolloodusliku koosluse hooldamise kohta üksikasjalikud **juhtnöörid**, kus lisaks seadusandlusest tulenevatele nõuetele on sätestatud individuaalsed soovitused konkreetse ala hooldamiseks

MAK 2014-2020

MAK NÕUDED (1)

Toetusõiguslikkuse nõuded:

- Alad peavad olema **toetusõiguslikud** ehk **hooldatavad**
- Toetuse nõuded sõltuvad **hooldamise võttest** ja **koosluse tüübist**
- *Eelnevalt ekspertide poolt määratud rannaaladele, kus on vajalik keskmisest kõrgem hoolduskvaliteet, saab taotleja lisaks valida täiendava nõude täitmise*

MAK 2014-2020

MAK NÕUDED (2)

Toetusõiguslikkuse nõuded:

- Ala suurem kui **0,10 ha**
- Niidutaimestik
- Kadakate liituvus alla 0,5
- **Ei domineeri puitunud roostik, väikeveekogud, taimestikuta alad ja võsa üle 0,05 ha**

MAK 2014-2020

MAK NÕUDED (3)

Baasnõuded:

- Koosluse kahjustamine keelatud
- Visuaalne piir
- Põlluraamatu täitmine

MAK 2014-2020

MAK NÕUDED (4)

Toetuse saamise nõuded:

- **Niitmisel** (suurem kui 15 ha niitmismeetodid keskelt-lahku või servast-serva, niitmisalgusaeg, niide koristada, puisniidul nõrk järel karjatamine pärast niitmist, kokku kogutud niide ära veetud järgmise aasta 1. aprilliks)
- **Karjatamisel** (vajadusel algusaeg, keelatud lisa söötmine, rannaniidul ja loopealsel karjatamine, 50% madala taimeestikuga, karjatatud 1. oktoobriks)

MAK 2014-2020

MAK NÕUDED (5)

Toetuse saamise nõuded kõikide koosluste kohta:

- Taotleja peab toetuse saamiseks osalema poolloodusliku koosluse hooldamise kohustuslikul **koolitusel** (teise kohustuse aasta 1. septembriks)
- Niidul asuvat taimikut **ei tohi hekseldada**, erandjuhtudel on see lubatud Keskkonnaameti nõusolekul

MAK 2014-2020

MAK NÕUDED (6)

Toetuse saamise nõuded rannaaladel täiendava nõude valimisel:

- Ülepinnaliselt vähemalt **75% madalmurune**, vähemalt 75% ulatuses avatud merepiir, hooldatud madalamad kohad (nagu näiteks lõukad, lombid jt väikeveekogud)
- Täiendavalt valitav lisanõue on **üheaastane kohustus**

MAK 2014-2020

TOETUSTE MÄÄRAD

- Puisniidul on 450 eurot/ha
- Kadastikega niitude karjatamisel on 250 eurot/ha ja niitmisel on 185 eurot/ha
- Muude koosluste karjatamisel on 150 eurot/ha ja niitmisel on 85 eurot/ha + **võimalus taotleda ÜPT**
- Puiskarjamaa karjatamisel on 250 eurot/ha
- Rannaalal kõrgema karjatamistulemuse **lisanõude** valimisel on 232 eurot/ha + **võimalus taotleda ÜPT**

MAK 2014-2020

VEISED LOONALAIUL

VEISED RIKSU RANNIKUL

TAGAMÕISA PUISNIIT

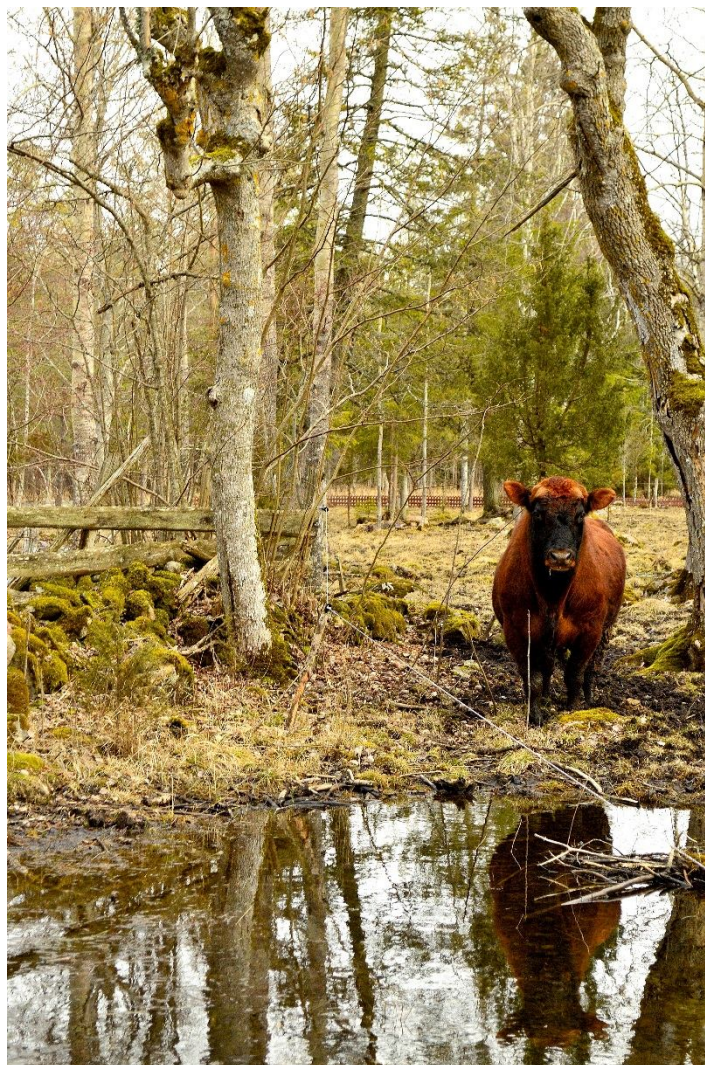
VILSANDI RP RANNANIIT

VANA-LAHETAGUSE HA PUISKARJAMAA

VILSANDI RP PUISKARJAMAA

LAMMASTE VILLA KAUNISPEL

KESKKONNAAMET

Aitäh!

NETE TIITSAAR

Maahoolduse spetsialist

Tel: 5333 8176, 452 7774

E-mail: nete.tiitsaar@keskkonnaamet.ee